

Одринъ, тихъ, добъръ, и жестоките българи отъ VIII и IX вѣкъ, когато царь Крумъ, като побѣдилъ византийския императоръ Никифора Лаготета, умъртвилъ го и отъ черепа му направилъ позлатена чаша, съ която пилъ вино на угощенията. Въ IX вѣкъ въ България имало твърдъ много манаҳеи, и единъ отъ тѣхни тѣ апостоли, Василь, ги нарѣкълъ богомили, т. е. мили на Бога. У юго-славянитѣ въобще е въ голѣмо употребление, при прощавание, думата: „съ Богомъ“, сирѣчъ Богъ съ васъ. За богомилството е напечаталъ една статия въ януарската книжка (1886 г.) на литературния журналъ, който се издава въ София и Каролевъ, сегашния министъ на народното просвѣщение.

Пътешественика Рюбрики знаялъ, че вулгаритѣ занимавали едно време Велика България, на брѣговете на Вулга или Волга. „Огтука именно, говори той, сѫ дошли българитѣ, които живѣятъ отвѣдъ Дунава, сирѣчъ отъ къмъ Цариградъ“. (*Itinéraire de G. de Rubruk dans les pays orientaux. Edition de Société de Géographie de France*, стр. 264 и 275).

Азъ ще приведа отъ Дора д' Истрия и слѣдующето място, гдѣто тя говори за склонността на българитѣ къмъ земледѣлието: „Тая толкова необходима за цивилизацията склонностъ придава на българската нация такова значение, което би не могли да обезпечатъ нито нейната храбростъ, нито нейната смисленостъ. Българина завзелъ на Балканския полуостровъ такова положение, което вече не може да се оспорва у него. И тъй като труда води слѣдъ себе си богатство, а богатството съставлява високо могъщество въ всѣка една демократическа епоха, то интересно е да се засвидѣтелствова у българина та- кова трудолюбие, което му придава нѣкои сходни чърти съ германца, и особено съ упорността на англо-сакса“.

Азъ ще направя тъй сѫщо нѣколко извлечения отъ наблюденията на единъ толкова начтенъ, колкото и проницателенъ пътешественикъ, именно, отъ наблюденията на Albert Dumont, който въ 1867 г. прѣдприелъ отъ Родосто (на брѣга на Мряморното море) пътешествие въ Одринъ и въ Пловдивъ, и напечаталъ описание на това пътешествие въ *Revue des*